

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Innowacyjny program przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt „Innowacyjny program przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością” realizowany jest przez Europerspektywę od 1 sierpnia 2010 roku na podstawie umowy nr 364/POKL.09.02.00-06-033/10-00 podpisanej z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w dniu 27.07.2010 r.

Wartość projektu: **1 123 539,96 zł**

Partnerami projektu są:

- ❖ Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw
- ❖ Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 1 w Lublinie
- ❖ Nourthern Counties College – Percy Hedley Foundation z Newcastle w Anglii

Produktem finalnym projektu są „**Materiały wspierające młodzież z niepełnosprawnością umysłową w procesie przejścia z edukacji na rynek pracy pt. „Jestem dorosły – chcę pracować”**”, na które składają się:

- Inwentarz preferencji czynności zawodowych osób z niepełnosprawnością umysłową
- Skala przystosowania do sytuacji pracy osób z niepełnosprawnością umysłową
- Program zajęć przygotowujących młodzież z niepełnosprawnością umysłową do funkcjonowania w sytuacji pracy

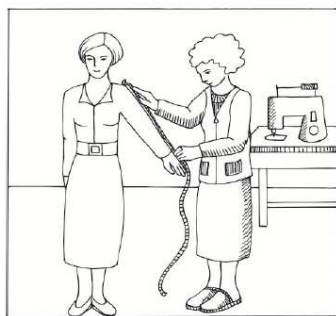
Inwentarz preferencji czynności zawodowych wypełnia lukę jaka istnieje w doradztwie zawodowym dla uczniów niepełnosprawnych umysłowo. Warto podkreślić, że stanowi **pierwsze w Polsce** wystandaryzowane narzędzie do opisu preferencji czynności zawodowych tej grupy osób.

Dzięki wiedzy zebranej za pomocą *Inwentarza* możliwe jest skuteczniejsze ukierunkowanie zawodowe uczniów kończących gimnazjum. Ponadto możliwa jest reorientacja uczniów rozpoczynających naukę w szkole ponadgimnazjalnej.

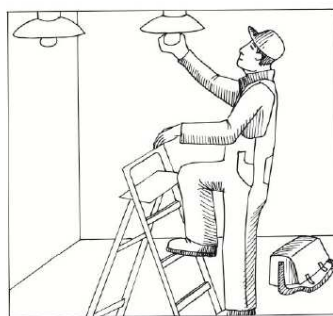
Inwentarz preferencji czynności zawodowych

INWENTARZ PREFERENCJI CZYNNOŚCI ZAWODOWYCH OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ UMYSŁOWĄ

PLANSZA 5

A

B

Materiał opracowany przez firmę EUROPEPERSPEKTYWA w ramach projektu innowacyjny program przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Inwentarz preferencji czynności zawodowych

INWENTARZ PREFERENCJI CZYNNOŚCI ZAWODOWYCH OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ UMYSŁOWĄ

PLANSZA 21

A

B

Materiał opracowany przez firmę EUROPEPERSPEKTYWA w ramach projektu innowacyjny program przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Skala przystosowania do sytuacji pracy pełni głównie funkcję diagnostyczną w zakresie psychospołecznych kompetencji ucznia.

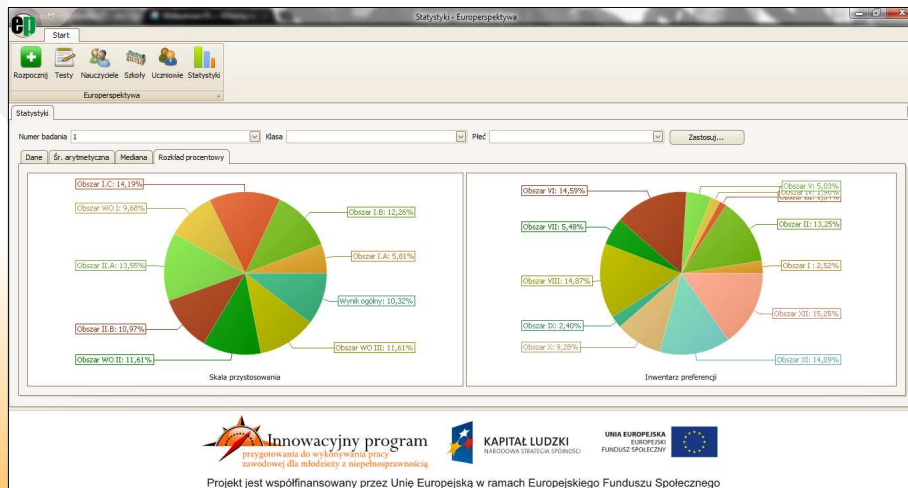
Nauczyciel odpowiadając na 66 pytań dokonuje oceny przystosowania ucznia, dzięki czemu możliwe jest dokładne określenie w jakich aspektach uczeń wymaga jeszcze wsparcia.

W związku z tym jest narzędziem szczególnie pomocnym w zaplanowaniu indywidualnego procesu wsparcia ucznia w przygotowywaniu się do funkcjonowania w sytuacji pracy oraz pełni dodatkowo funkcję kontroli efektów prowadzonych działań edukacyjno-terapeutycznych.

Skala przystosowania do sytuacji pracy oraz Inwentarz preferencji czynności zawodowych dostępne są w dwóch wersjach:

- ❖ papierowej
- ❖ elektronicznej w postaci programu komputerowego w wersji offline (do zainstalowania na komputerze) oraz online (dostępnej przez przeglądarkę www)

Program komputerowy

Program komputerowy

Do dwóch wyżej wymienionych narzędzi zostały opracowane podręczniki szczegółowo wyjaśniające ich konstrukcje, zasady stosowania i obliczania wyników. Dodatkowo opracowane zostały arkusze odpowiedzi i analizy wyników.

Program zajęć przygotowujących młodzież z niepełnosprawnością umysłową do funkcjonowania w sytuacji pracy to zbiór 15 scenariuszy-tematów zajęć warsztatowych dla młodzieży z niepełnosprawnością umysłową w stopniu lekkim, umiarkowanym oraz znacznym.

Zajęcia zostały podzielone na 3 obszary funkcjonowania:

- Ja
- Ja - Inni
- Ja – Praca

Absolutną innowacją w realizacji *Programu zajęć...* jest zaangażowanie w jego realizację ucznia, zespołu edukacyjno-wychowawczego oraz rodziców.

Scenariusze zajęć z uczniami zawierają cele ogólne i szczegółowe zajęć, obowiązkowe i fakultatywne ćwiczenia z uczniami oraz zadania dla członków zespołów edukacyjno-wychowawczych, ucznia oraz rodzica do wykonania między zajęciami.

Scenariusze zajęć z uczniami

Scenariusz nr 1. Jak i moje emocje	Scenariusz nr 2. Jak i moje emocje
<p>scenariusz nr 3 JAK I MOJE EMOCJE</p> <p>INFORMACJE OGÓLNE</p> <p>ZADANIA PODSTAWOWE</p> <p>ZADANIA FAKULTATYWNE</p> <p>ZADANIA DODATKOWE</p> <p>Cele ogólne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych emocji. 2. Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji w formach akceptowanych społecznie. 3. Motywowanie do kontrolowania sposobu wyrażania emocji. <p>Cele szczegółowe</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Uczeń potrafi określić swój nastrój emocjonalny. ► Uczeń potrafi rozpoznać i nazwać podstawowe rodzaje emocji. ► Uczeń adekwatnie określa intensywność i treść emocji. ► Uczeń dostrzega związek między emocjami a zachowaniem. ► Uczeń potrafi zastosować efektywne sposoby samokontroli przykrych emocji. <p>Metody pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> ► metoda sytuacyjna ► metoda zajęć praktycznych ► metoda inscenizacyjna ► minowykład <p>Czas zajęć</p> <p>45 min z możliwością rozszerzenia do 90 min</p>	<p>Środki dydaktyczne znajdujące się na płycie CD</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emotikony z wyrazem mimicznym złości, radości, smutku 2. Slenki filmowe 3. Ilustracje przedstawiające natężenie emocji 4. Zdjęcia z wyrazem mimicznym 4 emocji podstawowych 5. Ilustracje przedstawiające konstruktywne sposoby radzenia sobie ze złością 6. Ilustracja do historii „Jak radzić sobie z niechcianymi emocjami” 7. Schemat drzewa decyzyjnego 8. Etykiety z nazwami właściwych i niewłaściwych zachowań. 9. Karta ewaluacji zajęć dla ucznia 10. Karta pracy dla ucznia – Kalendarz emocji 11. Graficzne symbole nastroju 12. List do rodziców 13. Wskazówki dla zespołu edukacyjno-wychowawczego 14. Ćwiczenie nr 2 z zestawu „Seventy-seven work words” <p>Środki dydaktyczne do samodzielnego przygotowania przez nauczyciela</p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Pilecki pingpongowe lub małe karteczki w ilości równej liczbie uczniów, po dwie w takim samym kolorze 16. Zestaw produktów słodkich, na przykład: herbatnik, kostka czekolady, kostka cukru 17. Zestaw produktów słonych, na przykład: paluszki słone, chipsy, odrobina soli 18. Woreczek na pilecki/karteczki 19. Balon z narysowanymi mimicznymi oznakami złości 20. Fotografie osób wyrażających różne emocje – wycięte z kolorowych gazet <p>NOTATKI</p>

Do każdego scenariusza zajęć opracowany został bogaty zestaw środków dydaktycznych do wykorzystania w trakcie prowadzenia zajęć. Środki dydaktyczne stanowią różnego rodzaju ilustracje, filmiki, tabelę do wypełnienia, diagramy itp.

Środki dydaktyczne

LISTA SPOSOBÓW RADZENIA SOBIE ZE STRESEM

- ☐ Słucham muzyki
- ☐ Czytam książki
- ☐ Oglądam telewizję
- ☐ Przeglądam ulubione czasopisma
- ☐ Spotykam się z koleżankami, kolegami
- ☐ Wychodzę na spacer
- ☐ Gram w piłkę
- ☐ Gram w gry komputerowe
- ☐ Sprzątam w pokoju
- ☐ Rozmawiam z bliską osobą
- ☐ Zajmuję się swoim hobby
- ☐ Wykonuję ćwiczenia relaksacyjne

Środki dydaktyczne

scenariusz nr 4 • MAM CIEKAWÉ ZAJNTERESOWANIA

4/1

Środki dydaktyczne

Słuchanie muzyki

Sport

Moda

Majsterkowanie

Gotowanie

Taniec

Wędkarstwo

Krawiectwo

Ogrodnictwo

Jazda na rowerze

scenariusz nr 4 • MAM CIEKAWÉ ZAJNTERESOWANIA

6/1

Środki dydaktyczne

[illegible]

Środki dydaktyczne

KALENDARZ PRACY WŁASNEJ

Imię i nazwisko ucznia:

ZADANIE: Wpisz wszystkie czynności, które wykonałeś we współpracy z innymi

Dzień tygodnia	Data	Czynność, którą wykonałem we współpracy z innymi
Poniedziałek		
Wtorek		
Środa		
Czwartek		
Piątek		
Sobota		

Środki dydaktyczne

Testowanie

Testowanie „**Materiałów wspierających...**” realizowane było w Specjalnych Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych w Lublinie, Radzynie Podlaskim oraz Krasnymstawie.

Zajęcia realizowano wśród 78 uczniów podzielonych na 12 grup: 6 grup z zasadniczych szkół zawodowych oraz 6 grup ze szkół przysposabiających do pracy. Zajęcia realizowane były w wymiarze podstawowym 15-godzinny oraz rozszerzonym 30-godzinny.

8 grup uczniów pochodziło z SOSW w Lublinie, a po 2 grupy z SOSW w Radzynie Podlaskim oraz Krasnymstawie.

O skuteczności opracowanych *Materiałów wspierających* świadczy przede wszystkim to, że wśród **wszystkich biorących udział w testowaniu uczniów nastąpił istotny statystycznie wzrost przystosowania do sytuacji pracy** co zostało potwierdzone badaniem *Skalą przystosowania* przed i po udziale w testowaniu.

Dodatkowo u **wszystkich uczniów biorących udział w testowaniu nastąpiła krystalizacja preferencji czynności zawodowych**, co zostało potwierdzone badaniem *Inwentarzem preferencji* przed i po udziale w programie.

Z punktu widzenia oceny skuteczności produktu finalnego bardzo ważne jest to, że nauczyciele realizujący zajęcia w ramach testowania *Materiałów wspierających...* oraz rodzice uczniów w trakcie ewaluacji zewnętrznej ocenili, że uczniowie nabyli kompetencje przewidziane *Programem zajęć...* w dużym stopniu (średnia ocen 4,33 na 5-stopniowej skali)

Ponadto wszyscy badani rodzice zgodnie twierdzą, że udział ich dzieci w *Programie zajęć...* pozytywnie wpłynął na ich rozwój oraz są lepiej przystosowane do podjęcia pracy po skończeniu szkoły.

Uczniowie biorący udział w testowaniu byli bardzo zadowoleni z udziału w zajęciach oraz otrzymanych pomocy dydaktycznych, co zostało potwierdzone badaniem ewaluacyjnym (średnia ocen 4,77 na 5-stopniowej skali)

Nauczyciele zwracali uwagę, że uczniom najbardziej podobało się to, że w trakcie zajęć były wykorzystywane rozmaite materiały i środki dydaktyczne.

Zdaniem nauczycieli uczniowie niepełnosprawni umysłowo znacznie szybciej i łatwiej nabywają wiedzę i umiejętności, kiedy zajęcia prowadzone są przy wsparciu różnorodnych materiałów i środków.

Wszyscy badani uczniowie są przekonani, że dzięki udziałowi w *Programie zajęć...* są lepiej przygotowani do podjęcia pracy i uważają, że lepiej im będzie znaleźć odpowiednie dla siebie miejsce pracy.

Uczniowie podkreślali, że dzięki udziałowi w projekcie wiedzą m.in. w jaki sposób poszukiwać pracy, jakie dokumenty przydatne są w jej poszukiwaniu, czy też jakie zasady w niej obowiązują.

Przy ocenie opracowanego produktu finalnego nauczyciele zwracali uwagę, że otrzymują gotowy do stosowania program, który jest dostosowywany do potrzeb i możliwości uczniów niepełnosprawnych intelektualnie.

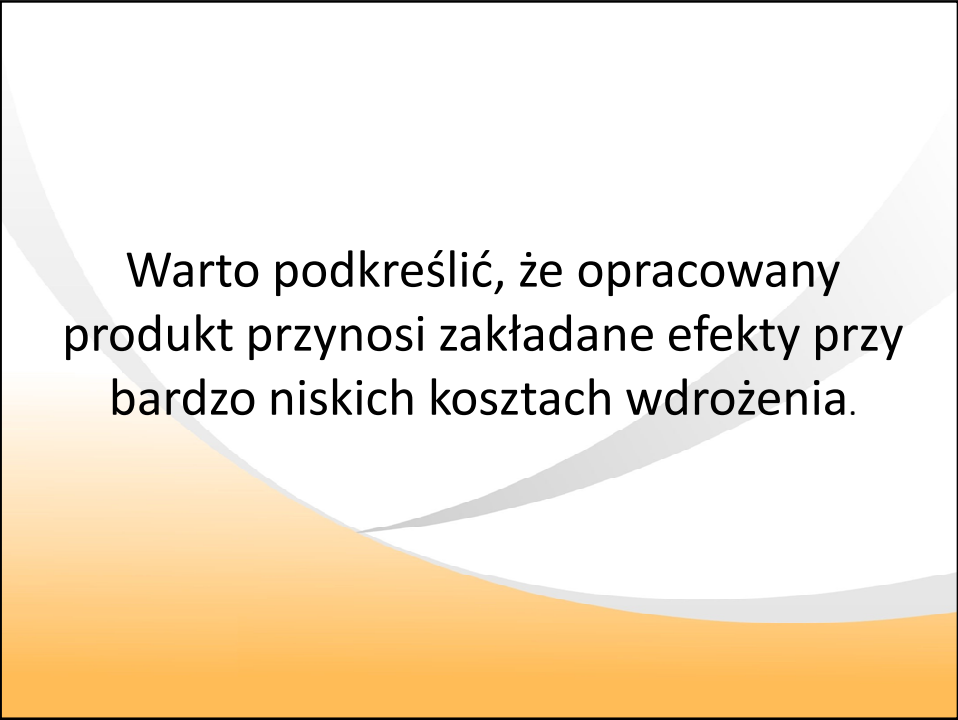
Podkreślano także to, że nauczyciel otrzymuje atrakcyjne środki dydaktyczne, opracowane w wersji materialnej (papierowej) i multimedialnej, co ułatwia ich ewentualną modyfikację. Scenariusze natomiast dotyczą zagadnień, które nie były wcześniej poruszane, np. marzenia, sytuacje trudne, stres, zasady współpracy.

Opracowany materiał dostarcza uczniom niezbędnej wiedzy w życiu dorosłym oraz zwiększa ich szanse w życiu dorosłym na podejmowanie aktywności w różnych środowiskach pracy.

W opinii nauczycieli opracowany produkt finalny jest pierwszym tak kompleksowym podejściem, uwzględniającym oprócz treści dla osób z niepełnosprawnością w stopniu lekkim, również treści dla osób z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Argumentem przemawiającym za wprowadzeniem opracowanego produktu do powszechnej praktyki jest również to, że szkoły na realizację zajęć w ramach *Programu zajęć...* nie ponoszą kosztów związanych z wynagrodzeniem nauczycieli. Zajęcia realizowane są w ramach godzin karcianych/internackich, które nauczyciel prowadzi w ramach swojego etatu.

Jedynym kosztem jaki ponosi szkoła na realizację zajęć jest koszt wydruku, lecz i to może być zminimalizowane do niezbędnego minimum, gdyż materiały dydaktyczne dostępne są również w formie elektronicznej.

Warto podkreślić, że opracowany produkt przynosi zakładane efekty przy bardzo niskich kosztach wdrożenia.

**Recenzje
zewnętrzne**

Recenzje zostały opracowane przez dwóch wybitnych specjalistów:

- ❖ prof. dr hab. Czesława S. Nosala, kierownika Katedry Psychologii Poznawczej i Różnic Indywidualnych we wrocławskim wydziale Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej
- ❖ prof. dr hab. Stanisława Kowalika, kierownika Katedry Kultury Fizycznej Osób Niepełnosprawnych AWF w Poznaniu

Prof. dr hab. Stanisław Kowalik w swojej recenzji wskazał, że problem zatrudniania osób niepełnosprawnych umysłowo ciągle nie jest rozwiązany w dostatecznym stopniu, a recenzowany materiał mający poprawić ten stan rzeczy ocenił jako wzorcowy.

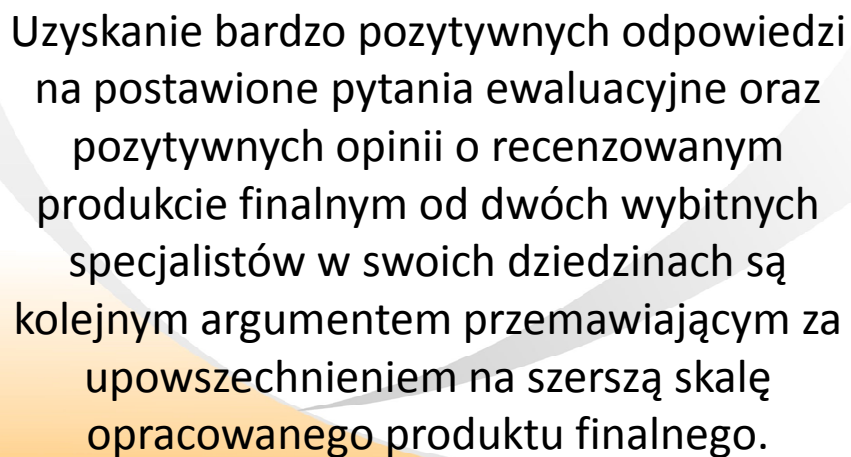
Ponadto wskazał, że autorzy produktu doskonale znają polskie realia edukacji specjalnej oraz możliwości osób niepełnosprawnych umysłowo, dlatego też zaproponowany w produkcie finalnym model działania jest bliski życiu i ma szanse upowszechniania.

Prof. dr hab. Czesław S. Nosal bardzo pozytywnie ocenił recenzowany produkt finalny zwracając uwagę, że tworzy on zwartą całość, która daje szansę na wykreowanie środowiska edukacyjnego dla młodzieży niepełnosprawnej, obejmującego samych uczniów, rodziców i osoby prowadzące edukację.

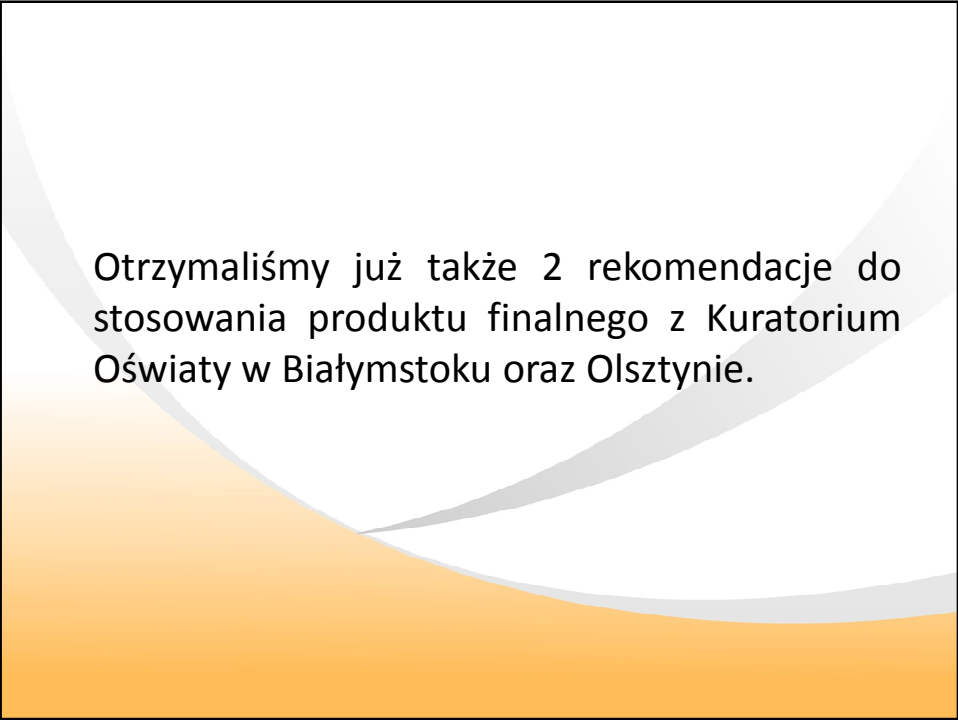
Profesor Nosal zwrócił szczególną uwagę na *Inwentarz preferencji* pisząc w swojej recenzji, że skonstruowano dobrą, bardzo potrzebną i użyteczną metodę diagnozy, dostosowaną do grupy celowej, tj. młodzieży niepełnosprawnej umysłowo.

Zadaniem recenzentów była także odpowiedź na 4 pytania ewaluacyjne:

- ❖ Czy zawarte w produkcie finalnym treści w wystarczającym stopniu oparto na współczesnej, najnowszej wiedzy w zakresie rehabilitacji społeczno – zawodowej młodzieży z niepełnosprawnością umysłową?
- ❖ Czy sposób konstrukcji produktu finalnego oraz jego struktura wewnętrzna spełnia wymogi metodologicznej poprawności?
- ❖ Czy sposób testowania produktu finalnego spełnia zasady metodologicznej poprawności?
- ❖ W jakim stopniu proponowane treści i elementy składowe produktu finalnego są adekwatne do postawionych w nim celów?

Uzyskanie bardzo pozytywnych odpowiedzi na postawione pytania ewaluacyjne oraz pozytywnych opinii o recenzowanym produkcie finalnym od dwóch wybitnych specjalistów w swoich dziedzinach są kolejnym argumentem przemawiającym za upowszechnieniem na szerszą skalę opracowanego produktu finalnego.

Otrzymaliśmy już także 2 rekomendacje do stosowania produktu finalnego z Kuratorium Oświaty w Białymstoku oraz Olsztynie.

Strona internetowa projektu: www.ip.europerspektywa.pl

The screenshot shows the homepage of the 'Innowacyjny program' website. The header features a compass logo and the title 'Innowacyjny program' with a subtitle 'przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością'. Navigation links include 'STRONA GŁÓWNA', 'O PROJEKCIE', 'PARTNERZY', 'EKSPERCI', 'KĄCIK METODOLOGICZNY', and 'KONTAKT'. The main content area welcomes visitors and promotes the final product 'Jestem dorosły – chcę pracować'. A sidebar on the right provides contact information for 'europerspektywa' and lists recent updates, including the submission of the final product for validation and the completion of reviews.

Innowacyjny program
przygotowania do wykonywania pracy
zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością

STRONA GŁÓWNA O PROJEKCIE PARTNERZY EKSPERCI KĄCIK METODOLOGICZNY KONTAKT

Witamy na stronie internetowej projektu!

Zapraszamy do zapoznania się z ostateczną wersją produktu finalnego pod tytułem "Jestem dorosły – chcę pracować". Materiały wspierające młodzież z niepełnosprawnością umysłową w procesie przechodzenia z edukacji na rynek pracy"

Kliknij, aby wejść...

"Innowacyjny program przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością" to projekt, który ma na celu opracowanie metod i narzędzi wspomagania uczniów szkół ponadgimnazjalnych z upośledzeniem umysłowym w odnajdowaniu się na rynku pracy.

We współpracy z naukowcami z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz nauczycielami ze Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego nr 1 w Lublinie firma Europerspektywa tworzy psychologiczne narzędzia diagnostyczne oraz program zajęć z uczniami.

Z wypracowanymi przez nas produktami będzie można zapoznać się w II kwartale 2012 roku. Wcześniej zostaną one przetestowane na grupie uczniów z niepełnosprawnością umysłową w trakcie jednego semestru nauki.

Kliknij zakładkę "O projekcie" aby dowiedzieć się więcej.

europerspektywa
INSPIRACJA DO DZIAŁANIA

Biurowisko projektu:
Europerspektywa
ul. Wolska 11A, 20-411 Lublin
tel./fax: 81 444 58 16
info@europerspektywa.pl

INWENTARZ PREFERencji on-line

Aktualności:

Produkt finalny został złożony do walidacji
zobacz więcej...

Recenzja jest już gotowa
zobacz więcej...

Zakończono ewaluację wewnętrzną produktu finalnego

This block contains the project's branding and funding details. It features logos for 'KAPITAŁ LUDZKI' (Human Capital) and 'UNIA EUROPEJSKA' (European Union), along with the European Union flag. The central logo is a compass with a red needle, and the text 'Innowacyjny program' is prominently displayed. Below it, the subtitle 'przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością' is written. The 'europerspektywa' logo is also present. At the bottom, a statement confirms that the project is co-financed by the European Union through the European Social Fund.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Innowacyjny program
przygotowania do wykonywania pracy
zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością

europerspektywa
INSPIRACJA DO DZIAŁANIA

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego